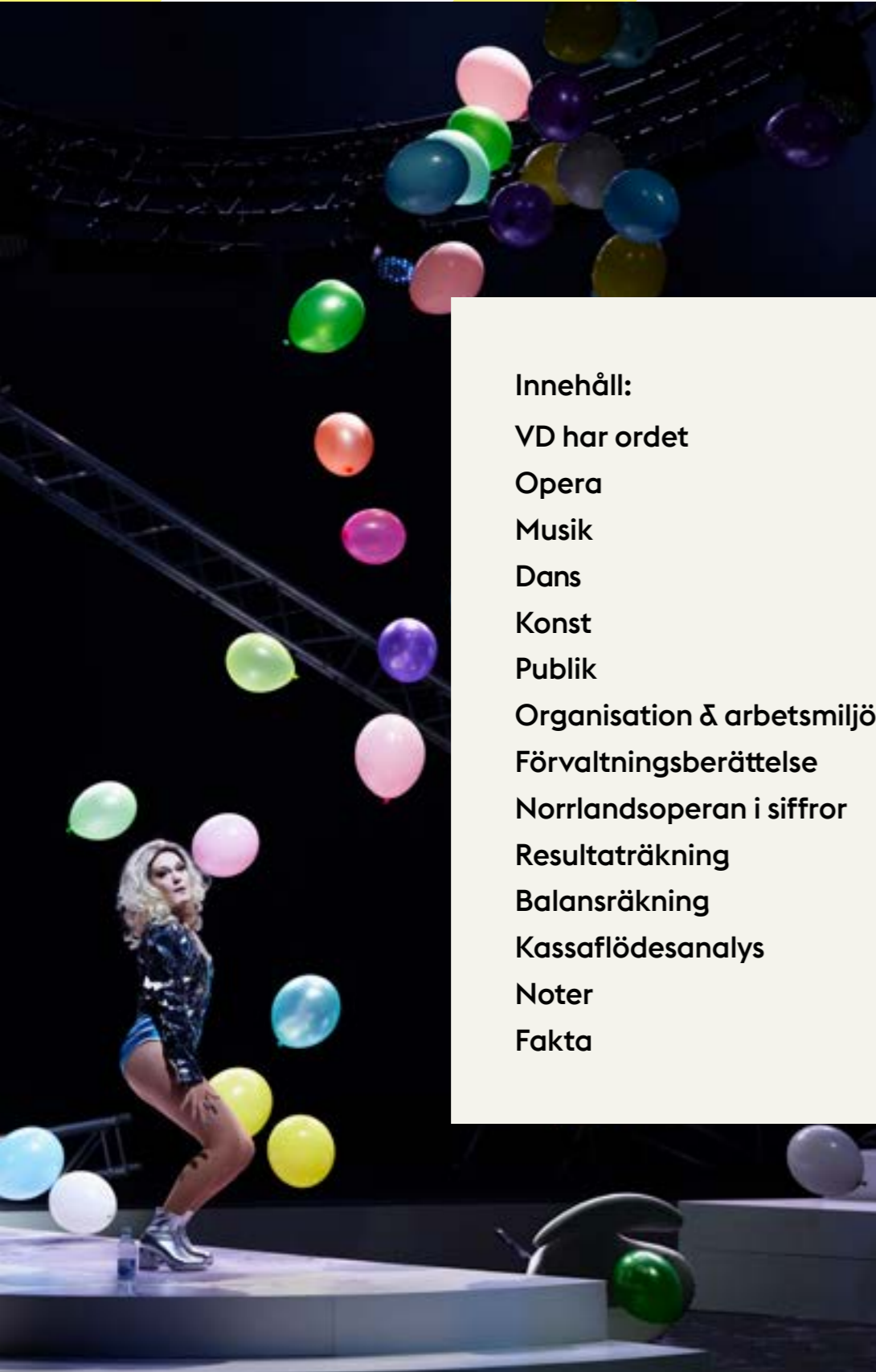

Årsredovisning
Norrlandsoperan

2023

No

Innehåll:	
VD har ordet	3
Opera	4
Musik	6
Dans	10
Konst	12
Publik	14
Organisation & arbetsmiljö	16
Förvaltningsberättelse	20
Norrlandsoperan i siffror	24
Resultaträkning	30
Balansräkning	31
Kassafloresanalys	33
Noter	34
Fakta	40

VD har ordet

Vi har alla fått erfara att det blivit kärvarare tider rent ekonomiskt under 2023, inte minst privat-ekonomiskt. Det här är till mångt och mycket en följd av att ekonomin aldrig hann repa sig efter pandemin och så bröt kriget i Ukraina ut under våren 2022, vilket inneburit stora påfrestningar på världsekonomin. För hela scenkonsten och för Norrlandsoperan har det ansträngda ekonomiska läget i samhället inneburit ökade kostnader på nästan alla områden och minskade intäkter i och med att publiken inte riktigt återvänt efter pandemin. Vi ser dock an på framtiden med tillförsikt och hoppas att 2024 kommer innebära att inflationstakten sjunker och att ekonomin börjar återhämta sig. Vi ser också fram emot att vi genom den organisationsförändring som Norrlandsoperan kommer börja implementera under 2024 kommer kunna arbeta på ett mer effektivt sätt inte minst ur ett ekonomiskt perspektiv för att kunna leva upp till vår vision att vara Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst.

Under året har Norrlandsoperan på allvar visat konstnärligt mod och vision när vi som första operahus i Sverige satte upp en helaftonsopera av den internationellt erkända finska tonsättaren Kaija Saariaho – operan *Adriana Mater* (operor av Saariaho gjordes under 2023 även på Covent Garden i London, Metropolitan i New York och i San Francisco). Vår produktion av *Adriana Mater* har dessutom blivit inbjuden till den internationella operafestivalen i Savonlinna sommaren 2024. Under hösten gjorde Norrlandsoperan sverigepremiären av amerikanske tonsättaren John Adams högaktuella opera *The Death of Klinghoffer*. Professorn och litteraturvetaren Ebba Witt-Brattström pekade i tidningen Vi ut *Adriana Mater* på Norrlandsoperan som 2023 års största kulturupplevelse.

Under året så har Norrlandsoperans Symfoniorkester framfört en rad bejublade konserter i Umeå, men också på Sara Kulturhus i Skellefteå, Luleå, Sundsvall, Östersund och Uleåborg, Finland. Norrlandsoperans Symfoniorkester är idag för övrigt den symfoniorkester i Sverige som är bäst på att framföra musik av kvinnor, något som även uppmärksammats i media.

Norrlandsoperans dansverksamhet har under året bjudit publiken i Umeå och i regionen på en rad fantastiska dansföreställningar av både svenska och internationella koreografer; bland annat världspremiären på stjärnkoreografen Jefta van Dinthers *Re-machine* och året avslutades med koreografen Jan Martens stora dansverk *Any attempt*.

Som brukligt har Norrlandsoperan under året på olika sätt erbjudit barn, ungdomar och vuxna i hela regionen ett utbud av både opera, musik och dans och under året bjöd vi barn och föräldrar att fira påsk och halloween med oss vilket blev en stor publik succé.

Norrlandsoperan har varit mycket framgångsrika vad gäller ansökningar till bland annat Riksbankens jubileumsfond och EU:s Kreativa Europa och vi har under 2023 beviljats bidrag motsvarande drygt 17 miljoner kronor till verksamheten under de kommande åren.

Norrlandsoperan fortsätter att ha blicken riktad mot horisonten och vi fortsätter att visa att Umeå och Västerbotten har Sveriges modigaste opera- och scenkonsthus. Ett hus som vågar utmana konventioner och omfamna framtiden.

Erik Mikael Karlsson,
Verkställande direktör

Opera

Under året har Norrlandsoperan haft Sverigepremiär på två portalverk ur den moderna operarepertoaren samt ett uruppförande av en egen beställd opera. Året inleddes dock med fyra föreställningar av Jacques Offenbachs *Hoffmanns Äventyr* som hade premiär under hösten 2022. Produktionen spelades in av SVT och sändes den 22 oktober och kommer att finnas tillgänglig på SVT Play fram till den 18 april 2024.

Vårens stora operaproduktion var Sverigepremiären av *Adriana Mater* med libretto av den libanesiska författaren Amin Maalouf och musik av finska tonsättaren Kaija Saariaho. Det var också första gången ett operahus i Sverige producerade en fullskalig helaftonsopera av Saariaho –

en av samtidens mest spelade operatonsättare i världen. Regiteamet utgjordes av operachefen tillika regissören Dan Turdén, scenografen och kostymdesignern Kari Gravklev och ljusdesignern William Wenner. Uppsättningen dirigerades av Norrlandsoperans förste gästdirigent Ville Matvejeff och spelades åtta gånger på stora scenen mellan den 28 mars och 25 april.

Norrlandsoperan fick under året en inbjudan av den internationella festivalen Savonlinna Opera Festival i Finland att gästa festivalen sommaren 2024 med produktionen *Adriana Mater*.

Höstens stora operasatsning var *The Death of Klinghoffer* (även detta en Sverigepremiär) av amerikanske tonsättaren John Adams

och den amerikanska librettisten Alice Goodman. Verket tar sin utgångspunkt från ett verkligt gisslandrama 1985 då kryssningsfartyget Achille Lauro kapades av palestinska terrorister. Sedan urpremiären 1991 i Brüssel har verket omgärdats av kontroverser och anklagelser om dels antisemitism och dels islamofobi. Dagen innan Norrlandsoperans premiär, den 7 oktober, invaderas Israel av terrororganisationen Hamas. Sällan kommer verkligheten så nära fiktionen och frågan om premiären kunde genomföras överhuvudtaget var tvungen att lyftas. Då konceptionen av uppsättningen så starkt ställer sig på offrens sida – även om terrorns ursprung försöker begripas – beslutades det att genomföra premiären

som planerat. Regiteamet, som nästan uteslutande var från Tyskland, bestod av regissör Verena Stoiber, scenograf Sophia Schneider, videodesigner Jonas Dahl, kostymdesigner Clara Hertel samt ljusdesigner Jonas Nimrodsson från Umeå. Produktionen dirigerades av australiska Jessica Cottis och spelades nio gånger, varav två icke offentliga skolföreställningar riktade till gymnasiet, mellan den 8 oktober och 11 november.

Samarbeten & samverkan

Många samarbeten har genomförts under året. Tillsammans med Föreningen Svenska Tonsättare och STIM Future Fund anordnades workshopen *Dynamoopera* mellan den 1–5 april med syfte att utforska operagenren för etablerade tonsättare, författare och regissörer som ännu inte varit verksamma inom operafältet.

Adriana Mater sändes den 22 april Live på bio till 25 biografier runt om i landet i samarbete med Folkets Hus och Parker.

I samarbetet med Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans (NMD) turnerade produktionen *Galgenlieder* (premiär 2022) under maj månad i de fyra nordligaste regionerna. Den 10 och 11 oktober gästades Norrlandsoperan av Piteå Kammaropera som spelade två föreställningar av nyskrivna operan *Sylvia* av tonsättaren Andrea Tarrodi.

Säsongen 2023–2024 inleddes den 29 augusti med uruppförandet av tonsättaren Ylva Freds pocketopera *Hamlet* för tre musiker och två sångare. För libretto, regi och visuellt koncept stod Gustav Englund. Föreställningen var resultatet av ett samarbete med den fria operagruppen Suitcase Opera i Umeå och vände sig primärt till prioriterade målgruppen barn (i mellanstadiet), men spelades även för offentlig publik. Utöver att operaverket *Hamlet* var nytt kan även formatet pocketopera anses nytt; storlagen handling i miniatyrformat för uppsökande föreställningar i t ex klassrum och bibliotek.

En mängd samarbeten internt har genomförts, t ex har operasångerskan Susanna Levonen

presenterat majoriteten av konserterna med Norrlandsoperans Symfoniorkester under året, pianisten Jonas Olsson har spelat förkonsert till Norrdans produktion av *Våroffer* och Susanna Levonen och kormästare Anders Lundström har lett allsångskonserterna *Ålskade Barnsånger*. Årets julkonsert presenterades av operachef Dan Turdén.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Norrlandsoperans barn- och ungdomskör har inlett ett samarbete med Härnösands folkhögskolas operautbildning. Resultatet var en samproduktion av *En Midsommarnattsdröm* med musik av Benjamin Britten och Henry Purcell som spelades dels i Härnösand, dels på Norrlandsoperan. Under 2023 syntolkades operaföreställningarna *Adriana Mater*, *Sylvia* (Piteå Kammaropera) och *The Death of Klinghoffer*.

Musik

Norrlandsoperans Symfoniorkester

Norrlandsoperans Symfoniorkester gjorde under året 25 prioriterade konserter, varav tio ingick i abonnemangsserien, med musik från 1900- och 2000-talet kombinerat med den mer klassiska repertoaren. Norrlandsoperans Symfoniorkester fortsatte under året att lyfta fram musik skriven av kvinnor (34%).

Sveriges Radio P2 har under året spelat in och sänt flertalet konserter med Norrlandsoperans Symfoniorkester. Under året engagerades fortsatt Norrlandsoperans sångerska Susanna Levonen för att introducera konserterna i abonnemangsserien.

Norrlandsoperans Symfoniorkester gjorde under 2023 en turné med produktionen *Från Saariaho till Sibelius* med konserter i Umeå, Skellefteå, Luleå och Uleåborg, Finland. I Uleåborg var Norrlandsoperans konsert invigningskonserter i Oulu Music Festival, som genomfördes för 33:e gången. Det var symfoniorkesterns förste gästdirigent Ville Matvejeff som dirigerade konserterna och violinisten Cecilia Zilliacus var solist i Karol Szymanowskis *andra violinkonsert*. Konserterna gjordes delvis inom ramen för Musik i Norr samarbetet.

Under våren 2023 gjorde symfoniorkestern ett samarbete med operaavdelningen

där orkestern medverkade i den finska tonsättaren Kaija Saariahos opera *Adriana Mater*. Symfoniorkestern kommer sommaren 2024 för övrigt att medverka på gästspelet med *Adriana Mater* på Savonlinna Opera Festival i Finland. Under hösten 2023 samarbetade orkestern med operaavdelningen i operaproduktionen *The Death of Klinghoffer* av den amerikanske tonsättaren John Adams, som liksom *Adriana Mater* gjordes för första gången i Sverige.

Under tidig vår genomförde symfoniorkestern det sedan länge planerade samarbetet med rockgruppen Deportees. Den planerade konserten blev under pandemin inställd ett antal gånger på grund av restriktioner. Nu kunde konserten till sist

genomföras och den gavs två gånger för utsålda hus med ett mycket positivt publikgensvar.

Norrlandsoperans Symfoniorkester samarbetade under året med musikhögskolorna i Stockholm och Piteå i projekt som är årligen återkommande. Det sedvanliga samarbetet med regionens kulturskolor, de s.k. *Samspeledagarna*, kunde inte genomföras på grund av planeringssvårigheter. De dagar under hösten 2023, som var avsatta för *Samspeledagarna*, genomförde symfoniorkestern i stället ett antal konserter för barn i förskoleåldern upp till årskurs 2 konserten *Älskade barnsånger* där kormästare Anders Lundström och operasångare Susanna Levonen deltog med stor framgång hos den unga publiken.

Under 2023 kunde verksamheten för Norrlandsoperans Symfoniorkester och den regionala musikverksamheten, med några få undantag, återgå till en normal verksamhet efter åren av pandemi och nedstängningar. I motsats till många andra scenkonst- och konserthus märktes inte någon nedgång i publiksiffrorna under året, varken i Umeå eller i regionen. Symfoniorkesterns abonnemangsserie har fortsatt varit en publikmässig framgång och den utveckling av samarbetet vi gjort med Sara Kulturhus i Skellefteå har varit mycket gynnsam. På kort tid har Sara Kulturhus lyckats bygga upp en abonnemangsserie med

stadigt publikunderlag där man erbjuder fyra konserter/år med Norrlandsoperans Symfoniorkester. Ett samarbete som ger mer smak och som utvecklats över tid och betyder mycket för publiken i regionen, men även för Norrlandsoperans Symfoniorkester.

I slutet av juni 2023 fick Norrlandsoperan, tillsammans med sina projektpartners Norrbottensmusiken, City of Oulu, Novia Jakobstad i Finland, Scene Nord, Musikk i Nordland och Nordnorsk jazzsenter i Norge sin ansökan till EU Interreg Aurora beviljad och i samband med det även stöd från Region Västerbotten och Umeå kommun.

Bidragen möjliggör för Norrlandsoperan Symfoniorkester (under projektperioden 2309–2608) turnéer till norra Norge, norra Finland och norra Sverige samt ett antal projekt med medverkande från minoriteter i vårt område, som samer, kväner och tornedalingar. Det innebär också ett ökat utbyte av idéer och kompetens mellan de tre ländernas arrangörer och producenter, samt en utveckling av nätverk inom både den professionella musiken och den amatörbaseade musikverksamheten som kan leva vidare efter 2026.

Regionalt musikuppsdrag

Norrlandsoperans musikavdelning har ett regionalt musikuppsdrag som innebär att tillgängliggöra musik till regionens invånare med fokus på barn och unga samt utveckla musiklivet och främja återväxten hos unga arrangörer. Detta har tidigare år inneburit ett fokus på att arbeta fram turnéer med frilansande musiker, men under 2023 har uppdraget delvis förändrats mot ett större konsultativt arbete där ett utökat främjande och stötande arbete för ett livskraftigt musikliv i hela regionen varit arbetslinjen. Det har inneburit att Norrlandsoperan nu har kontakt med fler av regionens kommuner än tidigare. Man har på detta sätt kunnat samarbeta med och utveckla bland annat *Vindelfjällens Kammar-*

musikfestival och *Midnight Light Festival* i Vilhemina.

Musikavdelningen arbetar regelbundet med arrangörsföreningen MOTILI (Musik och teater i Lapplands inland) och genom samarbetet med MOTILI och andra nätverk når musikavdelningen ut till i stort sett alla regionens 15 kommuner.

Under våren genomfördes ett antal turnéer med artister i många olika genrer, men också ett lokalt initiativ med *The Inland Band*, som består av musiker och musiklärare från Västerbotten.

Musikavdelningen fick under 2023 ett bidrag på nästan två miljoner från Kulturrådet för att under tre år skapa projektet *Maxat*. Inom projektet har man, tillsammans med tonsättaren Anders Lind, skapat ett upplägg där ungdomar spelar i en så kallad mobiltelefonorkester.

Under hösten genomfördes ett första steg i detta projekt delvis tillsammans med musiker från symfoniorkestern. Tanken med projektet är att sänka trösklarna till den nutida konstmusiken för unga människor så att nyfikenheten väcks inför orkestermusiken.

Under hösten genomfördes också ett projekt med gospelmusik där ett antal solister, tillsammans med körer från regionen och brassmusiker från Norrlandsoperans Symfoniorkester, gjorde en mycket uppskattad konsert i Lycksele.

Ett antal av de regionala turnéerna genomfördes också som ett led i Norrlandsoperans samarbete med Alva kulturcentrum vid Norrlands universitetssjukhus, vilket innebär att Norrlandsoperan kunde genomföra konserter på sjukhusen i Lycksele, Skellefteå och Umeå.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

På Alva kulturcentrum som finns på sjukhusen i Umeå, Skellefteå och Lycksele kunde Norrlandsoperan under hösten arrangera sju konserter. Musikavdelningen deltog även under året bland annat i den nationella satsningen *Rösträtt* som är en insats för musik på små barns villkor. Som nämnts tidigare har symfoniorkestern samarbetat pedagogiskt med musikhögskolorna i både Stockholm och Piteå. Symfoniorkestern genomförde också ett antal konserter för barn i förskoleåldern upp till årskurs 2 och nådde drygt 600 barn i Umeå. Norrlandsoperan och musikavdelningen kommer under 2024 fortsätta prioritera och producera den här typen av projekt.

Norrlandsoperans dansverksamhet presenterar dans och performance på högsta konstnärliga nivå både i Umeå, Västerbotten och på den internationella scenkonstaren. Stor vikt läggs på ökad tillgänglighet och mångfald såväl i programutbud som bland publik. Dansverksamheten, inklusive det regionala dansuppdraget Dans i Västerbotten, har under 2023 producerat och genomfört 545 föreställningar med 93 479 besökare varav 7 185 besökare på Norrlandsoperan och 10 979 i Västerbotten totalt. 7 839 besökare deltog i pedagogiska och andra aktiviteter. Utöver det nådde Norrlandsoperans samproduktioner 19 334 besökare på turnéer i Sverige och 63 316 internationellt.

Året startade med dans i neon och på rullskridskor av portu-

giska koreografen Catarina Miranda på Norrlandsoperans stora scen. En annan av årets höjdpunkter inom dansen var samproduktionen *Meningen med livet*; en performancekväll i form av en interaktiv husvagnspark med turné i Umeå och Västerbotten. Det har under året presenterats dans av svenska koreografer; Jefta van Dinthers urpremiär av *Re-machine* på stora scenen och Alma Söderbergs experimentella performancekväll med titeln *EarEye*. Året avslutades på Norrlandsoperans stora scen med publik- och kritikersuccén *Any Attempt* av belgiska stjärnkoreografen Jan Martens.

2023 präglades också av fyra stora EU-projekt som Norrlandsoperan hade glädjen att vara del av vilket möjliggjorde för en stor mångfald av människor att skapa

och ta del av dans. EU-projektet *Dancing in your shoes* med deltagande umeåbor mellan 30 och 82 år utforskade identitetsfrågor och nådde över 1 000 besökare i Umeå, Nederländerna, Belgien och Spanien. Inom EU-projektet *Rail2Dance* testade danskonstnärer hållbart turnerande och dans i det offentliga rummet under 40 dagar via tåg och färja. EU-projektet *People Power Partnership* bidrar till att vi 2023 och 2024 kan utöka de pedagogiska aktiviteterna inom dansområdet och under året sattes hiphop-satsningen *Attitudes* – ett treårigt EU-projekt med Norrlandsoperan som lead partner som bland annat möjliggör en förstärkning av *Up North*, för unga i Västerbotten och Europa.

Samarbeten & samverkan

Norrlandsoperan samarbetar med ett flertal nationella och internationella partners inom danskonsten vilket bidrar till hållbart producerande, stabil ekonomi och ett kvalitativt utbud. Samproduktioner och residensverksamhet är avgörande för danskonstens utveckling för att säkerställa ett brett programutbud med danskonstnärer i toppklass.

Inom nätverket Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) presenterades två produktioner med danskompaniet Norrdans från Härnösand. *Terrarium* av Or/Eller och *Everlasting Event* med två verk av koreograferna James Batchelor och Jeanine Durning. I Umeå är bland andra Balettakademien, Umeå Teaterförening och Vän i Umeå uppskattade samarbetspartners. Norrlandsoperan är en aktiv partner i turnénätverket Dansnät Sverige och samarbetar med flera internationella nätverk som Aerowaves, APAP (Association for Performing Arts Professionals), EDN (European Dancehouse Network) och Nordic Next.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Barn och unga är en av dansverksamhetens viktigaste målgrupper, vilket manifesteras genom ett stort utbud av medskapande aktiviteter, workshops, fem turnéer samt två samproduktioner, t ex interaktiva *Sälskap* av koreografen Sindri Runudde som firade premiär på Norrlandsoperan och

turnerade i Västerbotten med Dans i Västerbotten och i Sverige genom nätverket Dansnät Sverige. Dans, akrobatik- och slöjdföreställningen *Väven* av Marie Wårell turnerade i regionen.

Up North är Norrlandsoperans största satsning på unga mellan 10–25 år som främjar eget skapande och erbjuder mötesplatser på ungas egna villkor. I maj genomfördes *Up North*-helgen med battles, workshops, föreställning och konserter med ett rekordmässigt antal deltagare och publik. Samarbetet inom EU-projektet *People Power Partnership* med en storskalig föreställning med 32 unga danskonstnärer på stora scenen, var en uppskattad del i *Up North* 2023. Samarbeten skedde även med Malmöbaserade föreningen Iver och Breaking-SM.

Urfolksfrågor och samisk kultur lyftes kontinuerligt genom samproduktioner *Västaduseana* och *BIRGET* av koreografen Elle Sofe i samarbete med nordiska nätverket Nordic Next, samt genom gästspelet *Encantado* av koreografen Lia Rodrigues från Brasilien där Norrlandsoperan initierade en turné till Sverige, Norge och flera europeiska scenkonsthus.

Norrlandsoperan jobbar aktivt med publikarbete och danskunskskapande. Introduktioner erbjöds under året inför varje föreställning för att ge publiken en fördjupad ingång i varje dansverk och dessutom en presentation av koreograferna, dansarna och konstnärerna. Under året gavs även uppskattade *Fysiska introduktioner* där publiken själv fick prova på rörelser från föreställningen.

Publiksamtal efter föreställningar anordnades regelbundet. Live-syntolkning erbjöds till fem föreställningar. Vid sampro-

duktionen *Re-machine* av Jefta van Dinther producerades det dessutom för första gången en syntolkning på engelska som följer med på internationella turnéer. Parallellt arrangerades workshops med gästande koreografer och dansare som erbjöds till skolelever och andra intresserade i olika åldrar.

Regionalt dansuppdrag – Dans i Västerbotten

Dans i Västerbottens (DiV) uppdrag är att stärka danskonstens utveckling inom regionen med fokus på barn och unga samt arrangörsutveckling. Med sin placering på Norrlandsoperan har DiV unika förutsättningar att genomföra projekt som annars skulle vara för kostsamma. Resurser i form av bland annat tillgång till scener och teknik möjliggör residens för regionala utövare som har stor betydelse för återväxten av det fria professionella dansfältet. Koreografitävlingen *Skapa Dans* genomfördes återigen med rekord i både antal tävlande och publik. Under 2023 fortsatte arrangörsutvecklingsprojektet *Ett steg dans* med Riksteatern.

DiV turnélägger årligen scenkonst för barn och unga av hög kvalitet i regionen (se ovan). Under 2023 har 6 872 barn fått uppleva dansföreställningar på sina orter. Totalt arrangerades 130 aktiviteter så som workshops eller fortbildning. Aktiviteter arrangerades i 11 av regionens 15 kommuner.

Konst

Vita kuben är ett samarbete mellan Norrlandsoperan och Umeå kommun. Verksamheten består av utställningar och samarbetsprojekt. Målet är att ge plats för olika konstnärliga uttryck, skapa nya möten, samt väcka frågeställningar kring konstnärliga och andra aktuella frågor. Under året har Vita Kuben stärkt sin position som den främsta ljudkonstarrangören i Norrland genom att visa fem gestaltande ljudinstallationer.

Under våren bjöds Ana Gutieszca, Helsingfors in som extern curator. Ana Gutieszca curerade tre utställningar och först ut var Marko Timlin som programmerade IO4 floppydiskenheter och skrev ett nio minuter långt ljudverk för dem och Vita kuben. I Mariska de Groot installations *BROM* inspirerades hon

av ljudande leksakssnurrar i plåt. Fascinerad av den färgglada barnleksaken undersökte hon dess patenterade teknik, topens funktionalitet och skapade helt nya instrument. Ana själv avslutade säsongen med en serie av teckningar med insekter med inbyggda högtalare. Utställningen visade teckningar som har förvandlats till ljud genom en tillverkad elektronisk krets.

Hösten bjöd på två utställningar av ljudkonstnären Åsa Stjerna som följt med flera forskningsexpeditioner till Norra ishavet och fjällvärlden. Den första utställningen *Soundings* byggde på bathymetrisk data som samlades in under Ryder-expeditionen 2019, vilken syftade till att undersöka hur havsbottens topografi påverkar smältningen av glaciärer i norra Grönland. Den

följande utställningen *Sálajiegna*, baserades på forskning om kalvning vid glaciären där data från undervattensmikrofoner och tidsförloppsbilder sammanfogats till ett arktiskt synkroniserat ögonblick. Således mycket aktuella ämnen kopplade till klimat och forskning. Under Prideveckan visades tre föreställningar av *Vi känner böjelse för smekningar av män* på Umeå konsthall i samarbete med *Umepride*. Föreställningen av Conny Karlsson Lundgren baseras på en omtalad rättegångsprocess mot en krets av homosexuella män under 1930-talet i Göteborg och framfördes av Eddie Mio Larson.

Publikarbete & pedagogiska satsningar

Alla utställningar har inletts med en publik presentation av den aktuella konstnären och ett öppet samtal med besökare. Två *Drink & Draw*-kvällar anordnades i samarbete med restaurang Elektra och Svenska Tecknare där lokala konstnärer/illustratörer berättade om sin verksamhet. En ljudkonstworkshop med

Midgårdsskolan genomfördes under våren och ett uppföljande studiebesök under hösten. I samband med Åsa Stjernas utställning *Soundings* anordnade Vita kuben tillsammans med UmArts Research Center ett symposium som berörde arktisk ljudmiljö och olika synsätt på konstnärlig forskning. Eftermiddagen innehöll en visning av Susan Schupplis nya film *Listening to Ice* (2023) följt av presentationer, panelsamtal och finissage i Vita kuben.

2023 präglades Sverige, regionen och Umeå av det försvagade konjunkturläget. Inflationen, de ökade priserna och högre räntor fick hushållen att hålla tillbaka sin konsumtion. Inte minst minskade konsumtionen av sällanköpsprodukter, något som påverkade Norrlandsoperan och vår biljettförsäljning.

Samtidigt uppvisade året ett starkt publikintresse som återspeglades hos befintliga besökare, men som också visades genom ett stort inflöde av nya besökare – det vill säga besökare som antingen är helt nya eller som inte har besökt oss de senaste två åren. Gruppen frekvent återkommande och så kallade lojala besökare växte och vi såg en ökning av sålda abonnemang på hela 11%. Vad gäller nya besökare så

nådde och attraherade vi en betydande andel, så mycket som 31% av publiken var ny.

Responsen på Norrlandsoperans föreställningar och konserter var generellt positiv och hade en jämn tillströmning av uppskattande publikröster. Operan *The Death of Klinghoffer* omtalades av en besökare som en "fantastisk uppsättning, något av det bästa jag sett", en konsertbesökare talade om en "fantastisk kväll med orkester och solist i toppform" och en annan besökare konstaterade att dansföreställningen *Re-machine* "tog andan ur mig".

Årets publik täckte hela spannet från barn och ungdomar till kvinnor och män över 75 år. På våren och hösten arrangerade Norrlandsoperan två större

evenemang – *Påsklov på NO* och *Hallowednesday* – som syftade till att bjuda in barn och unga samt bredda vår publik och sänka tröskeln för nya besökare. Under tvådagarsevenemanget *Påsklov* på NO deltog 1 050 besökare, varav 530 var barn och 520 var vuxna och på *Hallowednesday* var antalet besökare 750, varav 300 var barn och 450 var vuxna. Många av dessa besökte Norrlandsoperan för första gången och variationen av kulturella bakgrunder var stor.

Norrlandsoperan i media

Norrlandsoperan omnämndes under 2023 i totalt 750 artiklar online och cirka 1 400

inlägg i sociala medier, där 97% av det publicerade innehållet var positivt eller neutralt. De mediala höjdpunkterna handlade såväl om opera som om dans och orkester.

Uppsättningarna av Kaija Saariahos *Adriana Mater* och John Adams *The Death of Klinghoffer* fick stort nationellt genomslag och positionerade Norrlandsoperan som modig och relevant. Inför premiären av *The Death of Klinghoffer* omnämndes Norrlandsoperan i Dagens Nyheter som "Sveriges kanske modigaste operahus" och *Adriana Mater* omskrevs senare som "Norrlandsoperans vågade satsning" och en opera som "är väl värd ett besök från både när och fjärran". Konsertåret med Norrlandsoperans symfoniorkester täcktes

löpande av lokalmedia, med starka recensioner av säsongsprogrammet i konsertsalen.

I juli skrev Dagens Nyheter och därefter ICA-Kuriren om det treåriga EU-projektet *Performing Gender – Dancing in your shoes* och ytterligare ett flertal produktioner uppmärksammades i augusti, där bland annat konstnären Tove Berglund intervjuades kring verket *Meningen med livet*, en samproduktion mellan Dansnät Sverige, Norrlandsoperan och Estrad Norr. Även den turnerande skolföreställningen och dockoperan *Hamlet* fick betydande medieutrymme liksom offentliggörandet av Norrlandsoperans nya chefsdirigent Eduardo Strausser, en nyhet som gav publicitet både i och utanför Sverige.

Organisation & arbetsmiljö

Jämställdhet

Norrlandsoperan har under 2023 fortsatt att arbeta efter befintliga rutiner och system för att öka jämställdheten samt motverka sexuella trakasserier. Vi har en levande dialog med både tillsvidare- och visstidsanställd personal och ser till att de många frilansare som varje år arbetar på Norrlandsoperan tar del av riktlinjer och information. Jämställdhetsfrågan lyfts som en naturlig del i allt vårt arbete och vid olika personalmöten. Norrlandsoperan har i avtal tydliga ställningstaganden och policys för att säkerställa att anställda eller engagerade som bryter mot våra värderingar möts av direkta konsekvenser. Vi har säkerställt och sett över alla strukturer och policydokument för att göra det så enkelt

som möjligt att lyfta eventuell misstanke och säkerställa ett direkt och starkt agerande från arbetsgivaren. Ledningen bär det yttersta ansvaret, men alla anställda på Norrlandsoperan delar ett kollektivt ansvar för att uppmärksamma och agera vid misstanke. Vi jobbar även med jämställda löner dvs likvärdiga arbeten skall inte ha oförklarliga löneskillnader utifrån kön.

Jämställdhetsarbetet är och kommer att vara en viktig pågående process inom Norrlandsoperan. Vid rekryteringar går vi igenom en checklista för att säkerställa processen utifrån ett genusperspektiv.

Under året har det tagits fram riktlinjer för intima scener och jämställdhet och jämlikhetspolicy uppdateras i november 2023. Kopplat till området finns i

Norrlandsoperans personalhandbok ytterligare information och handlingsplaner som används inom olika verksamhetsområden. Vi har även tagit fram en checklista för mångfald vid rekrytering så att rekryteringsprocessen kan kvalitetssäkras utifrån ett mångfaldsperspektiv.

Mångfald

Norrlandsoperan har under 2023 fortsatt integrera arbetet med mångfaldsperspektiv i verksamheten samt i ledningsgruppsarbetet. Det förtydligas även genom nya former för konstnärlig styrning, i produktionerna och beslut i processarbete. Med reviderade styrdokument och transparenta rekryterings-, utvecklings- och beslutsprocesser sker samverkan och utveckling inom området.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsarbetet tar upp frågor och åtgärder som rör tillgänglighet, mottagande och bemötande av människor med olika behov och bakgrund. Arbetet beaktas i såväl konstnärligt målarbete, processarbete och publikarbete. Arbetet är en pågående process både

arbetsprocesser och struktur. Vissa utvecklingsåtgärder har gjorts i ledningsgruppen i form av intern utbildning inom olika HR/arbetsgivarfrågor.

Rekrytering

I juni valde Norrlandsoperans VD Erik Mikael Karlsson att lämna in sin avskedsansökan då han rekryterats som ny verkställande direktör och konserthuschef till Malmö Live Konserthus & Malmö SymfoniOrkester. Rekrytering genomfördes under hösten av styrelsen - ny verkställande direktör från 1 maj 2024 blir Helle Solberg.

Under våren genomfördes rekrytering av ny kommunikation- och marknadschef. Den nyanställda kommunikation- och marknadschefen Sara Hardell Flagge aviserade under hösten att hon avsåg att sluta sin anställning i början av 2024 varför rekrytering av ny chef för kommunikation- och marknadsavdelningen gjordes. Den nya chefen Ulrika Mannberg tillträder i början av 2024. Vidare har en kommunikationschef rekryterats till avdelningen då dess företrädare valt att gå vidare till annan tjänst.

internt och för publik. Norrlandsoperan arbetar utöver mål och processer, efter våra policys och handlingsplaner inom mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. Vidare arbetade Norrlandsoperan även under 2023 efter de riktlinjerna samt handlingsplaner, tillgängliga både för tillsvidare- och visstidsanställd personal kring jämlik, icke-diskriminerande och icke-kränkande arbetsplats.

Under året har en dialog kring ett utvecklat hållbarhetsarbete mellan framför allt tekniska avdelningarna, operaavdelningen och dansavdelningen fortsatt.

Medarbetare & ledarskap

Under 2023 har verksamheten pågått som före pandemin. Dock är medvetenheten större kring förebyggande smitta och vi pratar kontinuerligt om att inte ha sjuknärvaro på arbetsplatsen.

Norrlandsoperan arbetar i enlighet med uppställda mål samt följer de styrdokument som verksamheten har. Norrlandsoperans planeringsprocess har fortsatt att ses över för effektivisering och tydliggörande av

Hållbarhet

Miljöarbetet fortsatte under 2023 och Norrlandsoperan arbetar med hållbarhet i alla produktioner - både i hur vi producerar och verkar, men också i samarbeten och att förlänga livslängden på produktioner genom fler spelningar, samarbeten och turnéer.

Under 2023 har musik- och orkesteravdelningen haft tillförordnande lösningar för ledarskapet i väntan på organisationsöversyn på avdelningen och för hela organisationen. Under hösten kontraherades den brasilianske dirigenten Eduardo Strauser som ny chefsdirigent och programsansvarig för Norrlandsoperans Symfoniorkester. Rekryteringen av ny orkesterchef har påbörjats liksom av HR-ansvarig då nuvarande HR-chef slutar i början av 2024.

Pandemiåren medförde svårigheter att rekrytera musiker till vakanta tjänster i orkestern då vi tidvis hade svårt att genomföra fysiska provspelningar. Under 2023 har fysiska provspelningar genomförts varefter två vakanta tjänster har tillsatts och sju vakanta tjänster har pågående provår.

Hösten 2022 upphandlades ett rekryteringsstöd som under 2023 kompletterats med ett sk on-boardingsverktyg. Vi har under hösten ingått i Umeå kommuns upphandling gällande ramavtal av rekryteringstjänster.

Samverkan & samhörighet

Systematisk internkommunikation och dialog har under året skett genom samverkansmöten var 6:e vecka, personalinformation 2-3 ggr/termin och på avdelningarnas arbetsplatsträffar.

Kontinuerlig information har även skett på den gemensamma digitala plattformen Viva engage samt genom mejl till all personal från verkställande direktör. Verkställande direktör har även under året haft dialogmöten med fackklubbarna rörande framför allt översynen av organisationen. På personalinformationer och samverkansmöten har verkställande direktör kontinuerligt informerat om status kring översynen och det har även genomförts en enkät och flera medarbetar-workshops kring översynen av organisationen.

Norrlandsoperan har upphandlat en egen Visselblåstjänst som utvecklats och tagits i bruk i början av året. Polycys för säkerhet, miljö, informationssäkerhet, ekonomi & förvaltning, kommunikation, kvalitet, arbetsmiljö & mångfald samt jämställdhet har under hösten gått igenom, justerats och beslutats för att synkronisera med huvudägaren Region Västerbottens polycys.

Utbildningar i HLR och arbetsmiljö har under året genomförts för berörda medarbetare.

Arbetsmiljö

Norrlandsoperan har en ständigt pågående rutin kring SAM och OSA som följs upp på samverkansmöten (skyddskommitté ingår i samverkan). En större fysisk skyddsronnd genomfördes under början av året samt en psykosocial medarbetarundersökning under slutet av året. Vi har genomfört en för symfoniorkestern anpassad arbetsmiljöutbildning.

Medarbetarenkät

En gång/år görs en frivillig medarbetarenkät som bland annat mäter den psykosociala arbetsmiljön. I år har vi jobbat med att hitta ett nytt enkätverktyg och enkäten genomfördes under december månad.

Lönestrategi

Ett lönerevisionsarbete har genomförts under 2023 och det centrala avtalet gäller tom 2025-03-31. Arbetsgivare och fack har under de senaste fem åren arbetat efter Norrlandsoperans lönestrategi. Resurser för lönesatsning utifrån lönekartläggning har säkerställts, lönekartläggning är genomförd och arbetet för jämställda löner har varit prioriterat.

Friskvård & företagshälsovård

Under 2023 har Norrlandsoperan fortsatt sitt proaktiva och holistiska hälsoarbete. Alla beställningar går genom HR-chef för säkerställande av systematik och uppföljning. Norrlands-

operans eget gym har fortsatt att uppdaterats under 2023.

Utifrån medarbetarnas önskemål och insats iordningställdes en golfsimulator 2022 som har uppdaterats under 2023. Massagestol finns att tillgå för alla medarbetare, vidare ställer sig företaget positivt till att ekonomiskt stödja gemensamma initiativ gällande aktiviteter. Företaget har tecknat avtal med fler träningsanläggningar och gör fortsatt en satsning på friskvårdsbidrag. Under året har förmånsnycklar erbjudits till tillsvidareanställda vilket har nyttjats av ett flertal medarbetare.

En digital psykologtjänst för proaktivt arbete och känslomässig medvetenhet finns tillgänglig för alla medarbetare.

Norrlandsoperan har under året ingått i Umeå Kommunföretags upphandling av företagshälso-

vård och ingår även i Umeå kommuns upphandling av tjänst kring utredning, stöd och behandling av alkohol, droger och spel.

Sjukskrivningar

Sjukskrivningar följs löpande upp på varje samverkan- och skyddskommittémöte. Antal sjukskrivna har ökat något jämfört med 2022 och då främst långtidssjukskrivningar. Jämfört med 2021 syns en ökning av psykisk samt stressrelaterad ohälsa vilket hanteras både internt och via företagshälsovård. Under 2023 märks en lägre korttids- och vabfrånvaro i förhållande till 2021 och 2022 vilket kan kopplas till pandemin då det var strängare regler kring sjuknärvaro. Företaget har vidare god kunskap och kännedom om hälsa och rehabilitering vilket gör att Norrlandsoperan jobbar proaktivt inom området.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktör avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023, bolagets 49:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden, koncernstruktur & styrelsens säte

NorrlandsOperan AB, org.nr 556529-6190, ägs av Umeå kommun via Umeå Kommunföretag AB org.nr 556051-9562 med 40% och Region Västerbotten org.nr 232100-0222 med 60%. Styrelsen har sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens län.

Ägardirektiv & verksamhet

NorrlandsOperan AB:s övergripande styrdokument utgörs av bolagsordning, ägardirektiv, samt Region Västerbottens generella ägardirektiv som gäller för regionens hel- och majoritetsägda bolag.

NorrlandsOperan AB ska enligt ägardirektivet bedriva opera- musik- och dansproduktion samt erbjuda konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamheten ska kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.

Bolaget ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten i syfte att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner från ung till gammal i hela Region Västerbotten. Målgruppen barn och unga är prioriterad liksom utveckling av pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans. Norrlandsoperan innehar huvudmannaskapet för den regionala danskonsulentverksamheten – Dans i Västerbotten - och ska vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Det kommunala ändamålet & befogenheterna

I bolagsordningen (fastställd av Regionfullmäktige 210622) framgår att ändamålet med NorrlandsOperan AB:s verksamhet är att ge medlemmarna i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Det framgår även att bolagets ska iakta god ekonomisk hållning och bedrivas inom de kommunala befogenheterna 2 kap. kommunallagen (2017:725): principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Kärnverksamheten ska vara fri och oberoende i politiskt, vetenskapligt, kulturellt och konstnärligt hänseende.

Norrlandsoperans verksamhet har under 2023 i huvudsak bedrivits i Umeå kommun och Västerbottens län samt i viss mån i samverkan och samarbete med liknande verksamheter utanför länets och landets gränser då det har bidragit till att utveckla och bredda Norrlandsoperans verksamhet. Avtal och samarbeten har genomgående ingåtts på affärsmässiga grunder och med lika villkor för alla.

God ekonomisk hushållning har iakttagits och löpande redovisning, dialog och avrapportering har skett till styrelsen gällande bolagets ekonomiska situation.

Under året har inga åtgärder vidtagits eller beslut fattats som inte omfattas av det ändamål som

anges i Norrlandsoperans bolagsordning eller som inte är förenligt med de kommunala befogenheter som utgör ramen för Norrlandsoperans verksamhet.

Vision & mål

Norrlandsoperans styrelse fastställde 21-09-17 Vision & mål för Norrlandsoperan för 2022-23 som reviderades 22-09-23 till att gälla även för 2024.

En verksamhetsplan för 2023 antogs av styrelsen 21-12-06. En revidering genomfördes därefter och den nya versionen fastställdes av styrelsen 22-09-23.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”Norrlandsoperan – Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst”

Mål

Norrlandsoperans fem övergripande mål – som tar sin utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan – ska genomsyra all verksamhet i företaget.

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Måluppfyllelse 2023

Norrlandsoperans mål har under året följts upp och avdelningarnas måluppfyllnadsplaner har delgetts styrelsen i samband med rapportering av delårs- och årsbokslut. Nedan ges några exempel på måluppfyllelse för året som gått.

Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.

Norrlandsoperan har under året presenterat två operaproduktioner – *Adriana Mater* och *The death of Klinghoffer* - av två stora tonsättare, Kaija Saariaho och Johan Adams som fick stort medialt genomslag.

Symfoniorkestern har under året framfört musik skriven på 1 900- och 2 000-talen samt även lyft fram musik komponerad av kvinnor vilket innebär att Norrlandsoperans symfoniorkester är den symfoniorkester i Sverige som procentuellt sett framför mest musik skriven av kvinnor, vilket också har uppmärksammats i media.

Norrlandsoperans dansscen har under 2023 fortsatt vara en av Sveriges viktigaste spelplatser för moderna dansuttryck och den har gästats av både svenska och internationella koreografer och danskompanier.

Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.

Norrlandsoperan är lokalt sett den största kulturaktören och en viktig aktör i det regionala kulturlivet, främst genom konsulentuppdraget inom dans och musik. Genom det mångfacetterade utbud som presenterats på scenerna i Umeå, samt genom de turnéer och workshops som genomförts på dans- och musikområdet regionalt under året har Norrlandsoperan verkat i ett lokalt och regionalt sammanhang.

Som ett kännetecken på den höga konstnärliga kvaliteten blev Norrlandsoperan inbjuden till den internationella operafestivalen i Savonlinna sommaren 2024 med produktionen av operan *Adriana Mater*.

Under året har samproduktionsdialoger förts med nationaloperan i Zagreb, Reisopera i Nederländerna, Folkoperan och Malmö Opera.

Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.

Under våren 2023 samarbetade Norrlandsoperan med Folkets hus och parker och erbjöd en digital liveföreställning av operan *Adriana Mater*.

Dansavdelningen har under året genomfört ett flertal digitala produktioner, bl. a i samband med *Up North*, som riktar sig till barn och unga.

Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Som ett kännetecken på Norrlandsoperans attraktionskraft pekade tidningen *Vi ut* *Adriana Mater* på Norrlandsoperan som 2023 års största kulturupplevelse.

Norrlandsoperan strävar efter ett strategiskt hållbarhetsarbete med fokus på samarbeten och samproduktioner, vilket sker kontinuerligt inom dansavdelningen och även operaavdelningen har stort fokus på detta inför kommande säsonger.

Under året har syntolkade föreställningar erbjudits i samarbete med Synskadades riksförbund och Umeå teaterförening - *Adriana Mater*, *Sylvia* och *The Death of Klinghoffer*.

Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Under året arrangerade Norrlandsoperan två större gratisevenemang – *Påsklov på NO* och *Hallowednesday* som lockade totalt nära 2 000 barn med föräldrar som breddade vår publik och sänkte tröskeln för nya besökare.

Norrlandsoperans största danssatsning för barn och unga, hiphop-evenemanget *Up North*, fortsatte under året liksom koreografitävlingen *Skapa dans* och därutöver presenterades nyproduktioner av interaktiva performanceföreställningar för barn, t ex *Sälskap* och *Terrarium*.

Konsertprojektet *Älskade barnsånger* genomfördes för de allra minsta och Norrlandsoperans barnkör har under året medverkat i projektet *En middommarnattsdröm* samt deltagit i symfoniorkesterns julkonsert.

Styrelse, ägare & revisorer

Norrlandsoperans styrelse består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare; 5+5 utsedda av Regionfullmäktige i Västerbotten och 4+4 utsedda av Umeå kommunfullmäktige. Under våren 2023 valdes (efter valet hösten 2022) en ny styrelse som efter en genomförd informations- och utbildningsdag i maj hade sitt första möte i juni 2023.

Sammantaget under året har fyra ordinarie styrelsemöten genomförts i Norrlandsoperans lokaler och två extra styrelsemöten har genomförts digitalt. Antalet beslutande ledamöter under årets sex genomförda möten har varit 8 st (vid två möten) 7 st (vid två möten) och 6 st (vid två möten). Vid samtliga möten har Malin Malm varit ordförande och Carina Milton sekreterare. Ingen av styrelsens ledamöter har angett att de har uppdrag, aktier eller andelar i företag som bolaget har affärsförbindelser med.

Löpande avrapportering om hur bolagets verksamhet har

bedrivits har under året skett till styrelse och ägare i samband med styrelsemöten, ägarsamråd och dialoger och i form av delårsrapporter. Ett extra ägarsamråd har i enlighet med bolagets önskemål hållits i december med information om pågående översyn av organisation och möjliga effekter och konsekvenser av denna under kommande år på agendan. Inga ärenden av större vikt eller principiell beskaffenhet har under året överlämnats till regionstyrelsen för vidare beredning till fullmäktige.

Samarbete med revisorer och lekmanrevision har skett under året, inför eller i samband med genomförande av revisioner.

Intern kontroll

Norrlandsoperan har under 2023 utvecklat och förtydligat sin internkontrollplan. Det tidigare dokumentet "Reglemente för intern kontroll" har utgått och i stället lagts in i planen och arbete enligt en ny modell för riskanalys har genomförts.

Utifrån den riskanalys som genomförts av Norrlandsoperans

operativa stab har ett tiotal risker identifierats varav fyra har valts ut som fokusområden för kontroll och/eller åtgärd för 2023/24:

- Omvärldsläget - lågkonjunktur och inflation som kan kräva översyn och anpassning av organisation.
- Budget i balans – risk för minskade anslag och även minskade biljettintäkter.
- Informationssäkerhet – risk för IT-haveri eller bedrägeri som kräver ökad säkerhetsnivå.
- Upphandling – säkerställa att LOU beaktas vid upphandling och inköp för kvalitetssäkring och lagerförelvnad.

Internkontrollplanen för 2023/24 fastställdes av styrelsen 230923 och arbete med åtgärder och kontroll av beslutade fokusområden kommer att göras under hösten 2023 och under 2024. Uppföljning till styrelsen görs i slutet av 2024 (mötesdatum ännu ej fastställt).

Norrlandsoperan i siffror

Antal produktioner och föreställningar

Produktioner totalt

Egna produktioner/beställningsverk	18	11
Samproduktioner	38	38
Residens	6	7
Gästspel	52	53
Orkesterkonserter	15	19
Utställningar	11	13

Föreställningar totalt

På Norrlandsoperan	117	137
I Västerbotten	295	329
På turné nationellt (utanför Västerbotten)	275	152
På turné internationellt	204	98

Övriga aktiviteter och kringarrangemang totalt

På Norrlandsoperan	208	161
I Västerbotten (inkl Umeå)	297	131

Digitala insatser

Digitala produktioner (t ex föreställningar, konsert, utställningar)	16	6
Digitala övriga aktiviteter/kringarrangemang (t ex workshops, battle, introduktioner)	7	2

Riktade insatser och prioriterade målgrupper

Antal föreställningar/aktiviteter riktade till barn och unga	541	256
Antal föreställningar/aktiviteter underrepresenterade publikgrupper	317	91
Antal publikbussar/liknande resestöd för grupper	2	13

Pedagogiska insatser/aktiviteter

Antal pedagogiska insatser/aktiviteter	340	214
Antal pedagogiska insatser med medskapande aktiviteter	250	78

Samverkan/samarbeten och nätverk

Antal organisationer/institutioner med vilka samverkan skett	228	195
Antal aktörer i det fria kulturlivet med vilka samarbete skett	215	207
Antal kommuner i Västerbotten med vilka samverkan skett	28	11
Antal nätverk	37	43

Antal besökare

Antal besökare på föreställningar/konserter/utställningar totalt

Antal besökare på Norrlandsoperan (inkl. utställningar i Vita Kuben)	25 454	22 697
Antal besökare i Västerbotten	33 952	39 242
Antal besökare på förest. på turné nationellt (utanför Västerbotten)	20 814	8 169
Antal besökare på förest. på turné internationellt	63 569	24 553

Antal besökare på övriga aktiviteter/kringarrangemang totalt

Antal besökare på Norrlandsoperan	9 495	6 791
-----------------------------------	-------	-------

Antal besökare på pedagogiska insatser/aktiviteter

Antal besökare pedagogisk insatser/aktiviteter	10 106	9 490
Antal deltagare pedagogisk insatser med medskapande aktivitet	4 645	850

Antal besökare föreställningar - ålder

Upp till 18 år	22 639	11 551
19-26 år/ student	12 305	9 166
Vuxen	69 261	39 624

Antal besökare övriga aktiviteter/kringarrangemang - ålder

Upp till 18 år	3 581	5 332
19-26 år/ student	687	1 186
Vuxen	6 349	4 572

Jämställdhet

Norrlandsoperan statistik och indikatorer jämställdhet

Personal	andel k i %	andel m i %
Representation på scen	51%	49%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Musik	50%	50%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Orkester	47%	53%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Opera	36%	64%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Dans/DiV	72%	28%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Konst	44%	56%
	57%	43%

	2023	2022
Antal besökare på föreställningar/konserter/utställningar totalt	121 590	73 842
Antal besökare på Norrlandsoperan (inkl. utställningar i Vita Kuben)	25 454	22 697
Antal besökare i Västerbotten	33 952	39 242
Antal besökare på förest. på turné nationellt (utanför Västerbotten)	20 814	8 169
Antal besökare på förest. på turné internationellt	63 569	24 553
Antal besökare på övriga aktiviteter/kringarrangemang totalt	12 028	11 931
Antal besökare på Norrlandsoperan	9 495	6 791
Antal besökare på pedagogiska insatser/aktiviteter	10 106	9 490
Antal deltagare pedagogisk insatser med medskapande aktivitet	4 645	850
Antal besökare föreställningar - ålder	22 639	11 551
Upp till 18 år	22 639	11 551
19-26 år/ student	12 305	9 166
Vuxen	69 261	39 624
Antal besökare övriga aktiviteter/kringarrangemang - ålder	3 581	5 332
Upp till 18 år	3 581	5 332
19-26 år/ student	687	1 186
Vuxen	6 349	4 572
Norrlandsoperan statistik och indikatorer jämställdhet	andel k i %	andel m i %
Personal	51%	49%
Representation på scen	50%	50%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Musik	47%	53%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Orkester	36%	64%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Opera	72%	28%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Dans/DiV	44%	56%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Konst	57%	43%

Flerårsjämförelse

		2023	2022	2021	2020	2019
Intäkter	Mkr	131,3	132,1	124,7	112,8	119,5
Resultat e. finansiella poster	Mkr	0,2	0,1	0,3	0,0	0,0
Balansomslutning	Mkr	34,2	24,5	31,3	27,3	24,9
Soliditet	%	14,6	20,4	15,6	17,8	19,5
Medelantal anställda	st	118	121,1	118,5	115	114,5
Antal tillsvidareanställda	st	96	93	91	90	93
Totalt antal föreställningar	st	774	579	441	311	490
Totalt antal besök	st	121 590	73 842	53 772	23 303	76 890
- varav i huset (på Norrlandsoperan)	st	25 454	22 697	19 925	10 221	30 247

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.

Förändring eget kapital	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	4.400	475	116	4.991
Disposition av årets resultat		116	-116	0
Årets resultat			14	14
Belopp vid årets utgång	4.400	591	14	5.005

Väsentliga händelser

Under året blev Norrlandsoperan som enda operahus i Sverige inbjuden av Riksbankens jubileumsfond att inkomma med ansökan om bidrag till ett operaprojekt. I slutet av året meddelade Riksbanken att man tilldelat Norrlandsoperan maxbeloppet på 10 miljoner SEK till operaprojektet *The Galloping Cure* som kommer att resultera i en nyskriven opera med planerad premiär 2026/27. Norrlandsoperan har under året även varit framgångsrik med andra ansökningar och erhållit bidrag från EU-finansierad interreg-fond för turnéprojektet *Arctic Music Circles* med Norrlandsoperans Symfoniorkester, från Kulturrådet för projektet *Maxat* för barn och unga i regionen och från Kreativa Europa för *Attitudes* – projekt med inriktning mot unga och hip-hopdans.

Norrlandsoperans uppsättning av *Adriana Mater* var första gången ett svenskt operahus satte upp en opera av den internationellt erkända tonsättaren Kaija Saariaho och första gången på 49 år som Norrlandsoperan spelade en opera av en kvinna. Norrlandsoperan blev kort efter premiären inbjuden av den internationella operafestivalen i Savonlinna att under sommaren 2024 gästspela där med hela produktionen av *Adriana Mater* tillsammans med Norrlandsoperans Symfoniorkester. *Adriana Mater* sändes också digitalt via satellit till en rad Folket hus runt om i Sverige i ett unikt samarbete med Folkets Hus och Parker.

Höstens stora operaproduktion var amerikanske tonsättaren John Adams *The Death of Klinghoffer* i regi av tyska

Verena Stoiber och det var första gången som den här operan framfördes i Sverige, vilket fick stort medialt genomslag.

Under året har verkställande direktör och operachef fört dialog med Malmö Opera, Folkoperan, Nederlandse Reisopera och Nationaloperan i Zagreb för eventuella samproduktioner under kommande säsonger.

Norrlandsoperan har under året fortsatt sitt arbete med att lyfta fram musik skriven av kvinnor. Symfoniorkestern har bl. a. framfört musik av Clara Schumann, Thea Musgrave, Karin Rehnqvist, Louise Farrenc, Tebogo Monnagotla och Marianne Martinez.

Under våren arrangerade Norrlandsoperan och Föreningen Svenska Tonsättare projektet *Dynamopera* där tonsättare, regissörer och författare som tidigare inte arbetat med opera möttes under våren för att arbeta tillsammans och hitta nya sätt att skapa.

Inom dansen har Norrlandsoperan har året i huvudsak präglats av fyra stora EU-projekt som Norrlandsoperan är del av: *Dancing in your shoes* med Umeå-bor mellan 30 och 82 år som utforskat identitetsfrågor - ett projekt som nådde över 1 000 besökare i Sverige och Europa och *Rail2Dance* där danskonstnärer provade ett hållbart turnerande och dans i det offentliga rummet under 40 dagar via tåg och färja. Projektet *People Power Partnership* utökar pedagogiska aktiviteter inom dansområdet och under 2023 startade hip-hop-satsningen *Attitudes* – ett treårigt EU-projekt med Norrlandsoperan som lead partner.

Arbetet med rekrytering till symfoniorkesterns vakanta

tjänster har under året fortsatt och ytterligare intensifierats. Flertalet musiker har erbjudits provår i orkestern och arbetet fortsätter under kommande år.

Under våren tillträdde Sara Hardell Flagge tjänsten som kommunikation- och marknadschef, men hon lämnade in en avskedsansökan under hösten vilket innebär att en ny kommunikation- och marknadschef rekryterades. Ulrika Mannberg blir ny kommunikation- och marknadschef och tillträder i början av 2024.

I juni lämnade verkställande direktör Erik Mikael Karlsson in sin avskedsansökan då han rekryterats till ny verkställande direktör och konserthuschef för Malmö Live Konserthus & Malmö SymfoniOrkester. Han lämnar Norrlandsoperan den 29 februari 2024. Styrelsen och HR-chef påbörjade under hösten rekrytering till Erik Mikael Karlssons efterträdare och i slutet av året meddelades att Kungliga Operans orkesterchef Helle Solberg blir Norrlandsoperans nya verkställande direktör. Hon tillträder den 1 maj 2024.

Under hösten meddelade HR-chef & vice verkställande direktör Gunilla Hägglund Sjöström att hon kommer sluta på Norrlandsoperan den 29 februari 2024. Rekrytering till ny tjänst som HR-ansvarig påbörjades under slutet av 2023.

Verkställande direktör Erik Mikael Karlsson har under året på uppdrag från styrelsen genomfört en översyn av Norrlandsoperans organisation vilket har för avsikt att resultera i en mer effektiv organisation som är bättre rustad för att ta Norrlandsoperan in i framtiden och svara upp till visionen att vara Sveriges ledande spelplats för

nyskapande scenkonst. I uppdraget ingår även besparingskrav för att möta det faktum att den konstnärliga budgeten under många år urholkats pga. att kostnads- och löneökningar inte fullt ut har kompenseras av ägare och stat. Förslag till ny ramorganisation har under slutet av 2023 presenterats för styrelsen, på ägardialog och på samverkan. Efter genomförd risk- och konsekvensanalys i början av 2024 ska förslaget samverkas och den nya organisationen implementeras under 2024 för att kunna sjösättas i januari 2025.

Omsättning & resultat

Bolagets intäkter under räkenskapsåret uppgår till 131,3 Mkr (132,1 Mkr). Bolagets resultat före skatt uppgår till 0,2 Mkr (0,1 Mkr). Årets resultat förhåller sig överlag väl jämfört med budget för året. En liten del av anslagen från Region Västerbotten och Umeå kommun har under året inte förbrukats och i enlighet med överenskommelse med ägarna kommer dessa medel att överföras till 2024 års ekonomi. Detta ger en välkommen förstärkning till en verksamhetsbudget som jämfört med 2023 har minskats med flera Mkr på grund av den rådande ekonomiskt utmanande situationen.

Investeringar

Totalt har det under året investerats 2,4 Mkr (2,7 Mkr) i anläggningstillgångar. De största enskilda inköpen avser teknisk utrustning till Norrlandsoperans scener.

Finansiering & likviditet

Bolaget har tillsammans med Umeå kommun ett koncernkonto. Bolagets betalningsberedskap har under året varit god. Årets investeringar har finansierats av egna medel. Bolaget har ingen upplåning per 2023-12-31.

Framtida utveckling

Norrlandsoperan har för avsikt att under kommande säsonger fortsätta stärka sin profil som det ledande scenkonsthuset i Sverige för nyskapande scenkonst med en utpräglad internationell profil. Norrlandsoperan har under 2023 fortsatt dialogen med en rad svenska och europeiska operahus för kommande samproduktioner och har även påbörjat dialog med andra operahus för eventuell tillverkning av kostym, dekor och rekvisita till dem med syfte att öka bolagets intäkter.

Norrlandsoperans nya organisation, som börjar implementeras under 2024, kommer att stärka den regionala verksamheten och skapa en ökad och tydligare koordinering över verksamhetsgränserna. Detta gör att Norrlandsoperan på ett bättre och mer strategiskt sätt kommer att kunna arbeta regionalt med samarbetspartners och arrangörer och dessutom stärka verksamheten för barn och unga.

Inom två till tre år bör Norrlandsoperan ha övergått från att enbart göra egenproduktioner av operor till att samproducera med andra operahus både

nationellt och internationellt. Det här är avgörande och helt nödvändigt om Norrlandsoperan ska kunna upprätthålla eller öka produktionsvolymen inom operaverksamheten, men också som ett viktigt led i hållbarhetsarbetet. Norrlandsoperan bör då också ha en tydligare profil på verksamheten och från 2025 en anpassad organisation som möjliggör positioneringen som det ledande operahuset i Sverige för nyskapande scenkonst.

Fortsätter trenden att Norrlandsoperan inte får kostnadstäckning för framför allt löneökningar kommer ägarna troligtvis att behöva ändra i ägardirektiv och styrdokument eftersom det finns en risk att Norrlandsoperan då inte kommer att kunna uppfylla sitt uppdrag. Norrlandsoperan har idag ett omfattande uppdrag om man jämför med andra opera- och scenkonsthus vilket gör att det kan finnas behov av att förtydliga och eventuellt smalna av uppdraget för att Norrlandsoperan inte ska förlora sin position och slagkraft inom scenkonsten regionalt, nationellt och internationellt.

Behovet av repetitionslokaler för både orkester- och dansverksamhet kvarstår och är fortsatt stort eftersom Norrlandsoperans scener idag också måste användas som repetitionslokaler vilket i sin tur bidrar till att nyttjandegraden för produktioner på scenerna påverkas negativt och sålunda också möjligheten till ökade intäkter och ökad självfinansiering.

Den begränsade salongsstorleken på Norrlandsoperans två största salonger (endast ca 500 platser i respektive salong) är också problematiskt ur ett ekonomiskt perspektiv. Här skulle det behövas en salongsstorlek på drygt 1 000–1 500 platser för att på ett effektivt sätt kunna öka bolagets intäkter och självfinansieringsgrad genom bland

annat ökad biljettförsäljning och större möjligheter till uthyrning. För att kunna öka självfinansieringen är det av yttersta vikt att ägarna blir medvetna om de inbyggda begränsningar som finns på grund av storleken på salongerna, vilket bör beaktas inför framtiden om krav på ökade intäkter ställs på bolaget.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står

Balanserad vinst	590.836:86 kronor
Årets resultat	14.204:68 kronor
Summa	605.041:54 kronor

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med balanserad vinst överföres i ny räkning.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter m.m			
Nettoomsättning	1	5 710	5 672
Övriga intäkter	2	3 238	2 220
Erhållna bidrag	3	122 375	124 183
Summa rörelsens intäkter m.m	4	131 323	132 075
Rörelsens kostnader			
Produktionskostnader		-17 275	-18 561
Övriga externa kostnader	5,6	-32 880	-33 316
Personalkostnader	7	-79 151	-78 057
Avskrivningar	8	-2 393	-2 161
Summa rörelsens kostnader		-131 699	-132 095
Rörelseresultat		-376	-20
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		559	144
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-8
Summa finansiella intäkter och kostnader		554	136
Resultat efter finansiella poster		178	116
Resultat före skatt		178	116
Skatt på årets resultat	9	-164	-1
Årets resultat	10	14	115

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>	8		
Inventarier		8 679	8 567
Förbättringsutgifter på annans fastighet		0	74
Summa materiella anläggningstillgångar		8 679	8 641
Summa anläggningstillgångar		8 679	8 641
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		1 017	621
Fordran till intressebolag		17 594	9 031
Skattefordran		1 641	1 804
Övriga fordringar		1 907	1 801
Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	11	3 295	2 446
Summa kortfristiga fordringar		25 454	15 703
Kassa och bank		103	135
Summa omsättningstillgångar		25 557	15 838
Summa tillgångar		34 236	24 479

Belopp i tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital	12	4 400	4 400
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserat resultat	10	591	476
Årets resultat		14	115
		605	591
Summa eget kapital		5 005	4 991
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Förskott från kunder		162	167
Leverantörsskulder		5 607	4 678
Övriga kortfristiga skulder		1 512	1 488
Upplupna kostnader och förutbet. intäkter	13	21 950	13 155
Summa kortfristiga skulder		29 231	19 488
Summa eget kapital och skulder		34 236	24 479

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-376	-20
Justering för avskrivningar		2 393	2 161
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		-76	0
		1 941	2 141
Erhållen ränta		559	144
Erlagd ränta		-5	-8
Betald inkomstskatt		-164	-1
		390	135
Ökning/minskning kundfordringar		-396	412
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-792	-186
Ökning/minskning leverantörsskulder		929	-260
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		8 814	-6 709
		8 555	-6 743
Kassaflöde från den löpande verksamheten		10 886	-4 467
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-2 431	-2 699
Sålda materiella anläggningstillgångar		76	0
		-2 355	-2 699
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 355	-2 699
Årets kassaflöde		8 531	-7 166
Likvida medel vid årets början		9 166	16 332
Likvida medel vid årets slut		17 697	9 166

Likvida medel per 2023-12-31 består av:
 Toppkonto (inom UKF AB) 17 594 tkr (9 031 tkr)
 Bank IO3 tkr (135 tkr)

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

NorrlandsOperans årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående år, med undantag av förändring gällande förskottsbetalda biljettintäkter (se nedan).

Intäkter och kostnader

Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker. Fr.o.m 2021 intäktsförs biljett- och turnéintäkter det är evenemanget presenteras för publik. Kostnader knutna till produktionsverksamheten periodiseras inte. Detta påverkar dock inte resultatet i någon väsentlig omfattning.

Posten nettoomsättning har delvis omklassificerats till posten erhållna bidrag. Posten personalkostnader har delvis omklassificerats till posten produktionskostnader.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder.

Skulder och fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden över den bedömda nyttjandeperioden med beaktande av väsentligt restvärde. 5-15 års avskrivningstid tillämpas för inventarier.

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, det innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Inventarier som avses är främst hyra av bostadslägenheter, hyra av verksamhetslokaler, kopieringsmaskiner, kaffeautomater och fordon.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar.

Fr.o.m 2023 omklassificeras inestående medel på toppkonto inom Umeå kommunföretag AB (UKF) som fordran hos intressebolag.

Belopp i tkr

Not 2 Nettoomsättning

	2023-12-31	2022-12-31
Biljettintäkter och sålda konserter/föreställningar	5 710	5 672
	5 710	5 672

Not 3 Övriga intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Hysesintäkter	1 301	1 507
Nyttjanderätter	1 013	180
Övriga intäkter	924	533
	3 238	2 220

Not 4 Erhållna bidrag

	2023-12-31	2022-12-31
Statsanslag	54 859	54 241
Övriga statsbidrag	5 213	7 207
Region Västerbotten, bidrag *	25 359	28 377
Region Västerbotten, övriga bidrag	3 376	1 058
Umeå kommun, drifts- och hyresbidrag **	31 803	32 196
Umeå kommun, övriga bidrag	194	244
EU intäkter	954	581
Övriga bidrag	415	120
Lönebidrag	202	159
	122 375	124 183

*Av 2023 (2022) års bidrag på 24.789 tkr (24.092 tkr) är 2.898 tkr (3.468 tkr) periodiserat till år 2024 (2023).
**Av 2023 (2022) års bidrag på 31.423 tkr (30.540 tkr) är 1.932 tkr (2.312 tkr) periodiserat till år 2024 (2023).

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2023-12-31	2022-12-31
Revisionsuppdrag - PwC och KPMG	125	115
Övriga uppdrag	10	0
Lekmannarevision	30	37
	165	152

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal samt hyror av verksamhetslokaler fördelas enligt följande:

	2023-12-31	2022-12-31
Förfaller till betalning inom ett år	15 352	15 484
Förfaller till betalning senare än ett år, men inom 5 år	29 227	43 549
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	0
Årets leasingkostnad uppgår till	17 742	17 719

Not 7 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Antalet visstids- och tillsvidareanställda var under året 373 (381) personer varav 51 % (54%) var kvinnor och 49 % (46%) var män (fjolårets siffror inom parentes).

	2023	2022
Omräknat till heltider, kvinnor	62,5	64,5
Omräknat till heltider, män	55,5	56,6
	118	121,1
Antal tillsvidareanställda	96	93

Av ledningsgruppens IO (9) personer är 5 (5) kvinnor. Av styrelsens 9 (9) ordinarie ledamöter är 6 (5) kvinnor (fjolårets siffror inom parentes).

Löner och ersättningar uppgår till	2023	2022
Styrelse och VD	1 438	1 402
Övriga anställda	53 370	53 329
	54 808	54 731

Sociala avgifter enligt lag och avtal samt premie för omställningsstöd	2023	2022
varav pensionspremie styrelse och VD	21 258	21 397
varav pensionspremie övriga anställda	311	285
	3 146	3 533

I bolaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Avtal till högre befattningshavare

Vid uppsägning av anställning är uppsägningstiden sex månader från verkställande direktörens tolv månader från bolagets sida.

Redovisning av sjukfrånvaro

	2023	2022
Total sjukfrånvaro	4,94%	4,09%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,98%	5,16%
Sjukfrånvaro för män	1,68%	2,87%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	3,34%	0,98%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30 – 49 år	3,94%	4,29%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	6,17%	4,38%
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dgr el. mer	63,22%	39,82%

Not 8 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	528	528
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	528	528
Ingående avskrivningar	-454	-348
Årets avskrivning	-74	-106
Utgående ackumulerade avskrivningar	-528	-454
Utgående restvärde enligt plan	0	74
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	25 751	23 163
Årets anskaffning	2 431	2 699
Årets utrangering/försäljning	-76	-111
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	28 106	25 751
Ingående avskrivningar	-17 184	-15 241
Årets avskrivning	-2 319	-2 054
Årets utrangering/försäljning	76	111
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 427	-17 184
Utgående restvärde enligt plan	8 679	8 567

Not 9 Årets skatt

	2023-12-31	2022-12-31
Aktuell skatt	-164	-1
Skatt på årets resultat	-164	-1
<u>Avstämning av effektiv skattesats</u>		
Redovisat resultat före skatt	178	116
Skatt på redov. resultat enl. gällande skattesats 20,6% (20,6%)	-37	-24
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader	-129	-142
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	4	0
Skatteeffekt övriga poster	-2	165
	-164	-1
Redovisad skattekostnad	-164	-1

Not 10 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande står

Ansamlad vinst	590 836,86
Årets resultat	14 204,68
Summa	605 041,54

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med ansamlad vinst överföres i ny räkning.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	1 365	1 478
Förutbetalda försäkringspremier	112	85
Upplupna bidragsintäkter	948	98
Förutbetalda semesterlöner	520	468
Övriga poster	350	317
	3 295	2 446

Not 12 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	4 400	1 000
Antal/värde vid årets utgång	4 400	1 000

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	5 582	5 342
Förutbetalda bidragsintäkter	14 127	6 010
Förutbetalda hyresintäkter	0	50
Övriga poster	2 241	1 754
	21 950	13 156

Umeå 2024, det datum som framgår av elektronisk underskrift

Malin Malm
Ordförande

Marie-Louise Rönmark
Vice ordförande

Suzanne Westerlind

Ali Yasin Dahir

Liv Granbom

Caroline Täljebblad

Lucas Nilsson

Kjerstin Widman

Peteris Timofejevs

Erik Mikael Karlsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits Umeå 2024, det datum som framgår av elektronisk underskrift.
KPMG AB, huvudansvarig revisor

Benjamin Henriksson
Auktoriserad revisor

Fakta

Norrlandsoperans ägare

NorrlandsOperan AB ägs till 60% av Region Västerbotten och till 40% av Umeå kommun.

I Norrlandsoperans uppdrag ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans, performance och konst, samt att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten i regionen.

Styrelse

(per 23-12-31)

Ordinarie

Malin Malm Ordf.
Marie-Louise Rönnmark v. ordf.
Suzanne Westerlind
Liv Granbom
Caroline Täljebald
Lucas Nilsson
Ali Yasin Dahir
Kjerstin Widman
Peteris Timofejevs

Ersättare

Lars Åberg
Helena Smith
Anna Laurila
Håkan Jansson
Andreas Johansson
Peter Sedlacek
Per Edberg
Willy Brändström
Jan Burman

Ledningsgrupp

(per 23-12-31)

Erik Mikael Karlsson, VD
Gunilla Hägglund Sjöström, HR-chef/vice VD
Stefan Holmström, tf Musik- & orkesterchef
Pär Frej, Bitr. Orkesterchef
Birgit Berndt, Danschef
Dan Turdén, Operachef
Sara Hardell Flagge, Kommunikations- & försäljningschef
Håkan Brohlin, Teknik- & fastighetschef
Katarina Zingmark, Controller & ekonomiansvarig
Carina Milton, Ledningskoordinator

